

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Postboks 325
1502 MOSS

Deres ref.:

Vår ref.: 21/1000

Vår dato: 11.05.2022

Saksbehandler: Kjersti Barbakken // Kontoret for
kvalifisering og sosiale tjenester

Svar på henvendelse - oppholdsrett som familiemedlem til EØS-borger

Arbeids- og velferdsdirektoratet viser til mottatt henvendelse 09.10.20 om spørsmål knyttet til oppholdsrett for familiemedlem til EØS-borger. Vi beklager at det har tatt tid å besvare henvendelsen.

Dere viser til to henvendelser fra et Nav-kontor i Oslo kommune, som handler om:

1. Et ektepar hvor den gjenforente ektefellen er tredjelandsborger og referansepersonen i Norge er norsk statsborger.
2. En nå voksen EØS-borger, som fikk utstedt registreringsbevis som barn med sin fars svoger som referanseperson. Faren er EØS-borger, men svogeren er norsk statsborger.

På bakgrunn av ovennevnte, ber dere om en avklaring på om en gjenforent persons oppholdsrett skal vurderes ut fra om referansepersonen oppfylder vilkårene om lovlig opphold og fast bopel som EØS-borger, eller om den gjenforente anses å ha fulle rettigheter som følge av at han/hun har avledet rettigheter fra en norsk borger. I denne forbindelse viser dere til *Veileder for NAV-kontoret ved vurdering av lovlig opphold for EØS-borgere*, rundskrevet til sosialtjenesteloven punkt 1.2.2.2, og UDIs rundskriv 2011-035 punkt. 2.2.2 og 2010-025 punkt 1.3.

Videre skriver dere at fosterbarn, helsøsken, personer som skal inngå ekteskap med EØS-borgeren, pleietrengende og forsørgede er å anse som familiemedlem til EØS-borger (jf. utlendingsforskriften § 19-7), og at deres oppholdsrett i henhold til ovenfornevnte veileder er betinget av at personen forsørges og er en del av EØS-borgerens husstand. Dere bemerker i denne forbindelse at det ikke er problematisert i veilederen om dette også er tilfellet der referansepersonen er norsk statsborger.

NAV // ARBEIDS- OG VELFERDS DIREKTORATET // KONTORET FOR KVALIFISERING OG SOSIALE TJENESTER

Postadresse: Postboks 354 // 8601 MO I RANA

E-post: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

www.nav.no //

Avslutningsvis bemerker dere at nordiske statsborgere har rett på tjenester etter sosialtjenesteloven på lik linje med norske statsborgere. I denne forbindelse ber dere om en tilbakemelding på om oppholdsretten skal vurderes ulikt for familiemedlemmer til nordiske statsborgere enn for norske statsborgere.

Arbeids- og velferdsdirektoratets vurdering

Sosialtjenesteloven § 2 sier at lovens bestemmelser om tjenester gjelder for personer som oppholder seg i Norge. Kapittel 13 i utlendingsloven regulerer retten til innreise og opphold i riket for utlendinger som omfattes av EØS-avtalen eller EFTA-konvensjonen. Utlendingslovens § 110 regulerer nærmere hvem kapittelet gjelder for.

En EØS-borger har fulle rettigheter etter sosialtjenesteloven dersom han/hun har lovlig opphold og fast bopel i Norge. I forskriften § 5 står det at NAV-kontoret kan kreve at søkeren dokumenterer lovlig opphold.

Hva gjelder familiemedlem til EØS-borger, fremgår følgende i «Veileder for NAV-kontoret ved vurdering av lovlig opphold for EØS-borgere»:

Familiemedlemmene til en EØS-borger kan ha lovlig opphold avledet av EØS-borgeren som referanseperson. Dette gjelder både familiemedlemmer som selv er EØS-borgere og familiemedlemmer som er tredjelandsborgere, så lenge de følger eller gjenforenes med en EØS-borger.

Et familiemedlem til en EØS-borger har altså rett til å oppholde seg i Norge så lenge EØS-borgerens oppholdsrett består – såkalt avledet oppholdsrett.

Dere stiller spørsmål til hvordan vurderingene skal gjøres der referansepersonen i Norge er/blir norsk statsborger.

Vi ser dere viser til utlendingsloven med tilhørende forskrift og rundskriv.

Utlendingsregelverket ligger imidlertid utenfor vårt kompetanseområde, og vi går derfor ikke inn i en tolkning av denne. Det er UDI som er rette myndighet til å ta stilling til hva slags oppholdsstatus en person har i de situasjonene dere nevner. NAV-kontoret har kun myndighet til å ta stilling til om søkeren har fremlagt tilstrekkelig dokumentasjon på at han eller hun har lovlig opphold (og fast bopel). Dette betyr at dersom det er uklart om personen har avledet oppholdsrett fra en EØS-borger, eller om han eller hun må søke oppholdstillatelse etter tredjelandsregelverket, må vedkommende henvises til å få dette dokumentert av utlendingsmyndighetene.

Vi henviser derfor Statsforvalteren til å ta kontakt med utlendingsmyndighetene for eventuelt ytterligere svar på denne problemstillingen.

Hva gjelder «andre familiemedlemmer» som nevnt i utlendingsforskriften § 19-7 første ledd bokstav a - e, vil denne gruppen ha oppholdsrett som familiemedlem til EØS-borger, dersom familiemedlemmet forsørges av EØS-borgeren og/eller er et etablert medlem av husstanden. Dette fremkommer også av veilederen.

Nordiske borgere har rettigheter etter sosialtjenesteloven på lik linje som norske statsborgere. Familiemedlemmer til nordiske borgere må søke om oppholdstillatelse etter tredjelandsregelverket.

Med hilsen

Nina Strømmen
fung. kontorsjef
Kontoret for kvalifisering og sosiale tjenester

Kjersti Barbakken
seniorrådgiver
Kontoret for kvalifisering og sosiale tjenester

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal
Statsforvaltaren i Rogaland
Statsforvaltaren i Vestland
Statsforvalteren i Agder
Statsforvalteren i Innlandet
Statsforvalteren i Nordland
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark